

2022Z17962

Vragen van de leden **Hammelburg, Sjoerdsma, Boulakjar** en **Boucke** (allen D66) aan de Ministers van Defensie, van Buitenlandse Zaken en voor Klimaat en Energie over *het bericht dat beide Nord Stream pijpleidingen vlak na elkaar zijn stuk gegaan en dat seismologische bureaus van Denemarken en Zweden hevige explosies hebben geregistreerd* (ingezonden 28 september 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met dit bericht?¹

Vraag 2

Hoe oordeelt u over dit bericht en hoe groot schat u de kans dat de explosies het gevolg zijn van sabotage?

Vraag 3

Zijn er aanwijzingen dat de explosies het gevolg waren van een technisch mankement?

Vraag 4

Kan Rusland beschadigingen aan de pijpleidingen aandragen als reden om onder contractuele leveringsverplichtingen uit te komen?

Vraag 5

Bent u bereid om in Europees verband te pleiten voor het volledig afstappen van Russisch gas, om Europa minder kwetsbaar te maken voor soortgelijke voorvallen bij andere pijpleidingen voor Russisch gas?

Vraag 6

Is er, indien er sprake is van opzet door een partij of land, sprake van schending van internationale verdragen, bijvoorbeeld het VN-zeerechtverdrag dat toeziet op bescherming van het marine milieu?

---

¹ Het Parool, 27 september 2022, «Explosies bij gasleidingen Nord Stream: steeds meer aanwijzingen voor sabotage» (<https://www.parool.nl/nederland/explosies-bij-gasleidingen-nord-stream-steeds-meer-aanwijzingen-voor-sabotage~b6fa4ed6/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>).

Vraag 7

Wat betekent het voor de veiligheid van andere (internationale) energie-infrastructuur, bijvoorbeeld de kabels voor windparken op zee, als er sprake is van opzet door een partij of land?

Vraag 8

Wat zijn de gevolgen van deze explosie voor het veiligheidsassessment van onze eigen vitale infrastructuur in de Noordzee, zoals de pijpleidingen naar Noorwegen en de internetkabels vanuit de Verenigde Staten?

Vraag 9

Bent u bereid de Noors-Nederlandse pijpleidingen te observeren en zo nodig te beschermen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe gaat u dat doen en op welke termijn?

Vraag 10

Kunt u deze vragen met enige spoed en afzonderlijk beantwoorden?